

פרוטוקול מס. 144

מישיבת ועדת הכספים, שהתקיימה ביום ששי,
בחדרי תשל"ה - 25.10.74, משעה 10.00.
(במשרד הבטחון, בקריה, תל-אביב)

נוכחים - חברי הוועדה:

- י. קרגמן - היו"ר
- ע. אמוראי
- א. אפרח
- ש. ארליך
- מ. ארנס
- י. בארי
- י. גולן
- צ. גרשוני
- ב.צ. חלפון
- ש. לורנץ
- א. מלמד
- ע. פיינרמן
- י. פלומין
- ג. פח
- א. רונין
- ח. קורפו
- נ. קצב
- ז. שובל
- א. שוסטק
- מ. שחל
- פ. שינמן

מזכיר הוועדה:

א. קרשנר

היועץ הכלכלי לוועדה:

א.נ. פלוג

ר ש מ ה :

שולמית פרג

היו"ר י. קרגמן:

אני פותח את הישיבה.
לחבר הוועדה פלומין יש פנייה לוועדה.

י. פלומין:

פניתי ליושב ראש ועדת הכספים במכתב, שאותו אקריא בפניכם, ואני מבקש את חברי הוועדה להתייחס לתוכנו: (מכתב ח"כ י. פלומין אל היו"ר ועדת הכספים, מיום 25 באוקטובר 1974) -

"אודה לך אם תעלה לדיון בישיבת ועדת הכספים העומדת להתקיים היום את הפניה לחקור בפעולותיו של מר ד. בן-דרור מנכ"ל ק.צ.א. וחבר מועצת המנהלים של בתי הזקוק, וזאת לאור הידיעה שפורסמה שלשום בעתון "מבט" על כי אמו של מר בן-דרור שותפת עם חברה ודונית בבעלותו של מר טיבור רוזנבאום כבעלת גלריה לאומנות חדשה ביפו העתיקה, ואם לעובדה זו לא היה משקל בהחלטות שנחקבלו על ידו בניהול החברות בהן משמש כמנכ"ל.

במיוחד הייתי מבקש לחקור אם שטרות שנחננו בח"י ק.צ.א. בערבות החברה להובלת פרי בע"מ, לחברות של טיבור וסוחרו על ידם, ניתנו בתמורה, ומה התמורה שנתקבלה."

אני מבקש מהיושב ראש להעביר את

המכתב לאחראים.

היו"ר י. קרגמן:

אנחנו נחחיל לדון במסקנות.

ז. שובל:

אני רוצה להציע שנצביע סעיף סעיף שבהצעה שלנו.

אני רוצה להגיד לחברי מסיעות אחרות אשר ירצו להצטרף אלינו, ושיש ברצונם כי תהיה ועדת חקירה משפטית - הרי שאנחנו מוכנים לשנות מועדת חקירה פרלמנטרית לוועדה משפטית.

היו"ר י. קרגמן:

אני רוצה שנחליט דבר אחד - למי נמסור מסקנות אלה? יש פה כמה הצעות: יש הצעה שתהיה ועדת חקירה פרלמנטרית, ציבורית, מבקר המדינה ---

ז. שובל:

אני אומר, כי אם יוצע פה שתהיה ועדת חקירה משפטית, אז אנחנו מוכנים

להצטרף לזה.

א. מלמד:

מה תהיה ההחלטות האחרות מחוץ לנושא זה? בשבילי זה מה שקובע.

ואני רוצה לדון על כך.

י. גולן:

אני מבקש להצביע את הצעתי קודם. במקרה שלא תתקבל הצעתי, אז אני

רוצה להצטרף להצעה אחרת.

הינו"ר י. קרגמן:
 לח"כ מלמד ברצוני לומר כי אי אפשר לגבש עמדה יסודית. לא יכולה להיות הצעה מול הצעה, ואולי גם להתפשר.

א. שוסטק:
 אדוני היושב ראש, הכנסת העבירה לנו ענין שהיה על סדר היום. אבל זה לא עומד על סדר היום בכנסת באופן פורמלי, אלא זה עומד על סדר היום של המדינה כולה, או כל הענין היהודי. ענין זה חורג מכל הצעה אחרת.

השאלה היא, האם מלאנו את חובתנו? האם באמת מיצינו את הענין הזה כך שנוכל במצפון נקי להגיד שענין כבוד זה הובא בפנינו, בדקנו אותו, ואלו הן המסקנות. אולם, לדעתי, לא בדקנו הכל. אנחנו לא שמענו את אנשי החברה הכלכלית, כמו הבנקים שאינם מאנשי החברה לישראל.

אנחנו נצא היום מהישיבה עם מסקנות, ותהיינה אשר תהיינה, אבל בציבור יחגבש הרושם שהדבר נבדק, וכי זה מה שנתקבל ללא חשבון סיעתי. אולם, עכשיו ועדת הכלכלה תתחיל לדון בבעיה זו, וזה יתחיל מחדש.

על כל פנים, אני רואה שאנחנו היום איננו בשלים לקבלת מסקנות. יש כבר גילויים חדשים. לכן אני מציע שלא נקבל היום עדיין שום מסקנות, ונמשיך בבירור. ואני מציע, בשלב ראשון, להזמין את מי שהצענו להזמין. אני מציע ליושב ראש לשכוח כל מה שמציעה סיעתו - המערך - ועוד.

אני חוזר ומדגיש כי הענין לא ירד מסדר היום, וועדת הכספים לא יכולה לסיים פרשה זו. לכן אני מציע שאנחנו, כולנו, נחליט את זה, ולא נגמור היום. אחרת, יהיה רע מאד.

ש. לורנץ:
 אני מציע גם כן שאנחנו נדון בכל ההצעות ובכל הסעיפים, ואני אנמק את זה מבחינת: יש לי דעה מסויימת, ובחוספוח. אני מוכן לתמוך בענין שמבקר המדינה יהיה, בתנאי שזה לא יהיה סוף פסוק. כלומר, שעל ידי זה אנחנו לא סיימנו עבודתנו, אלא נחכה לתוצאות שאליהן יגיע מבקר המדינה. אני רוצה לא לראות בזה סיום עבודתנו. לדעתי, יש לנו הזכות לכך שהדברים יחזרו אלינו. אנחנו נאמר, שאחרי שמבקר המדינה יקבע מסקנותיו, אנחנו נמשיך את הדיון שלנו, ולאחר מכן אנחנו נמליץ לאילו מסקנות נגיע.

בכל זאת, רבותי, ועדת הכספים יש לה יותר אפשרות לעקוב אחרי המסקנות, כך שמה שאנחנו נמליץ, יתרום הרבה. אם הדבר הזה יתקבל, אז אחמור בהצעה שיהיה מבקר המדינה. אנחנו צריכים לברר את הסעיפים, לדון בהם, ולהביא הצעה אחת בענין זה.

ג. פת:
 אני חבר ועדת הכספים, ובקשתי להזמין כמה אנשים, ואז הסבירו לי כי זה לא הזמן, אבל לא שוכנעתי שלא להזמין את האנשים.

אני רוצה לשמוע את חוות דעתו המקצועית של נגיד בנק ישראל. מה בוועד כל הענין הזה?

א. רונן:
 אני רוצה להצטרף להצעתו של ח"כ שוסטק האומרת, שאנחנו לא נסיים היום את הבירור, ואני חושב כי ברוח זו מנוסחות המסקנות של היושב ראש.

א. רונן:

אני חושב שאנחנו התחלנו בבירור, וכאשר ראינו שיש כמה דברים טעונים בדיקה, ושאנחנו בעצמנו איננו יכולים לבדוק אותם, אז הטלנו על כמה אנשים לבדוק אותם ולהביא בפנינו את מסקנותיהם. אכן בסעיף 4 נאמר משהו בעניין זה.

ובסעיף אחר - סעיף 7 - כתוב שהוועדה פונה אל שר האוצר לבחון מחדש את כל ההיתרים שניתנו להפקדת כספים בחו"ל ולקבוע הנחיות בדבר הפקדות אלה. כן מבקשת הוועדה שהצוות יסיימו את הבדיקה בהקדם האפשרי, ושאת הממצאים של הבדיקה ימציאו לוועדת הכספים.

ולמי אנחנו נמסור את המסקנות שלנו - לוועדה פרלמנטרית או למבקר המדינה, כך שכל העניין יחזור אלינו ואנחנו נסכם אותו.

ש. ארליך: אני תומך בהצעתו של ח"כ שוסטק משום שאני שומע כי ביום ד' הצוותות שמונו ע"י החברות ימסרו את מסקנותיהם. אני חושב שאנחנו נעשה צעד נחפז אם נסכם היום סיכום ראשון, או סיכום ביניים.

לכן אני אומר שאנחנו לא נסכם היום שום דבר, ושנדחה את הדיון לאחר שנשמע מה יאמרו הצוותות. יש פה הצעה, להזמין את הבנקים. מדוע שלא נזמין אותם?

י. בארי: גם אני תומך בעמדה של החברים הטוענים כי חייב להיות המשך לבירור זה. אינני יודע אם אין מקום למסקנות ביניים היום. השאלה היא, באיזה רוח?

היו"ר י. קרגמן: ההצעה שהבאתי בפניכם איננה מסקנה סופית, ושבזה ועדת הכספים סיימה את עבודתה. ההצעה שלי מציינת כמה דברים שמחייבים בירורים נוספים.

בדרך כלל, הדו"ח של מבקר המדינה לא נזרק לחלל ריק. יש כאן 4-5 סעיפים בהם אני מציין שעל שר האוצר לדווח לוועדה בעניינים אלה ואלה שקשורים עם בירורים. אפשר להוסיף שזה יהיה לבירור, ולא לידיעה. אין זו מסקנה סופית. על כל פנים, בזה אנחנו לא גומרים. זה יובא לדיונים נוספים.

אני חוזר ואומר כי ישנם חמשה סעיפים בהם אנחנו אומרים שעל האוצר להביא לוועדה כל הדו"חים על ענף הצוותות החיצוניים ועוד.

אני מוכן לכתוב שוועדת הכספים החליטה על מסקנה ביניים. אנחנו נמשיך עד שנקבל דו"ח. למעשה, אינני יודע ולא כלום על יום ד'. אם כך, הרי שאנחנו נתכנס שוב בעניין זה.

מ. ארנס: הייתי רוצה לומר כמה מלים לחברי הוועדה לפני שנחליט: לדעתי, צריך לקרוא לילד בשמו. לפנינו פה דוגמה של שיטה שרוצים לשלוט ע"י קבוצה קטנה של אנשים, תוך זלזול מלא של הציבור. אחר כך אומרים לנו שצריך לשמור על חוש הפרופורציה.

אני חושב שצריך לומר הכל. לדעתי, זו החלקה, וזה איננו מביע שצריך לשמוע מכנסת ישראל על מה שקרה ויקרה אם לא נשים קץ.

ע. פיינרמן: מבלי להצביע, ומבלי לקבל את הצעת ח"כ שוסטק והצעות אחרות, לדעתי יש מקום וטעם שנדון בדברים, ושלא נקבל החלטה כלשהי, או שאנחנו נתייעץ.

צ. גרשוני: אני חומך בהצעת ח"כ פיינרמן.

ש. לורנץ: אתה, אדוני היושב ראש, הסברת לי והנחת את דעתי בזה שכל מה שנקבל זה יהיה סיכום ביניים, ושהוועדה תמשיך לשבת בענין זה. אבל לא הנחת את דעתי בקשר להצעה זו או אחרת שיהיו אחרי הדיון. אני אומר, קודם כל צריך להיות דיון, מבלי לקבוע את הדבר היסודי - אם יהיה זה מבקר המדינה או ועדה פרלמנטרית. צריך להיות דיון על כל ההצעות, ונראה מה הפנים הסופיים של הצעה זו או אחרת, על מנת שנוכל לקבוע עמדה.

(ב) גם אני נוטה לכך שלא "בוער" הענין, ואיננו צריכים להחליט דוקא היום. אני לא בעד זה שתהיה זו הצעת סיכום, ולסחוב בלי סוף. לדעתי, לא יהיה שום אסון בכך אם אחרי שנגבש שתי הצעות מושלמות נצביע עליהן ביום ב' או ג'.

היו"ר י. קרגמן: אני מבקש הפסקה לכמה רגעים, על מנת להתייעץ.

(חברי סיעת המערך נשארים בחדר הישיבה ומתייעצים ביניהם במשך כמה רגעים).

היו"ר י. קרגמן: היתה הצעה של ח"כ שוסטק שאנחנו נדחה את המסקנות היום. אנחנו נקבל הצעה זו, ואנחנו נעבור לדיון על סעיף סעיף, ואת זה אני אעמיד להצבעה.

ח. קורפן: בקשתי לפני חודש וחצי שיופיע היועץ המשפטי, ואז אמרת לי שהוא יופיע. בינתיים אנחנו עומדים לסכם את הענין והוא טרם הופיע בפנינו. אני מוחה בכל תוקף על כך. אני רוצה לדעת חוות דעתו אם עברה עבירה או לא. (היו"ר י. קרגמן: אמרתי שד"ר קיטרון הוא היועץ המשפטי שלנו) הוועדה זכאית לשמוע את דעת היועץ המשפטי.

היו"ר י. קרגמן: הוא יתן דו"ח לוועדה אם היתה עבירה על מטבע חוץ. היה כאן המפקח והוא אמר --- (ח. קורפן: אתה זורה חול---) אם היתה עבירה פלילית, אז בעד זה צריך לשבת בבית הסוהר. (ח. קורפן: אני מודיע לך כי נושאים אלה יתבררו בוועדה הכלכלה, ולא בוועדת הכספים) היה כאן המפקח על מטבע חוץ.

ג. פת:
 אדוני היושב ראש, אנחנו צריכים לעזוב את הישיבה ב-11.40. אין לנו זמן, ואנחנו מבקשים דחיה. הסיעה שלנו מבקשת דחיה. (היו"ר י. קרגמן: אני אפסיק בדיוק ב-11.40). אנחנו נעזוב בדיוק בשעה זו.

היו"ר י. קרגמן:
 אני מבטיח, ואני גם אקיים - אנחנו נפסיק את הישיבה בדיוק ב-11.40.
 אנחנו מסכמים כך: אנחנו דוחים את קבלת המסקנות. כלומר, אני מקבל את הצעת ח"כ שוסטק - לא לקבל היום את המסקנות. אבל לא את החלק השני של ההצעה - להמשיך בבירור.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת ח"כ שוסטק - להמשיך בבירור - 8
 נ ג ד - רוב

הצעת ח"כ שוסטק - לא נתקבלה

היו"ר י. קרגמן: אני מציע שאנחנו נדון במסקנות.

ח. קורפן: הסיעה שלי מבקשת להתייעץ. האם לא חתך?

א. שוסטק: אנחנו מבקשים התייעצות.

היו"ר י. קרגמן: קבלנו החלטה שהצעת שוסטק לא נתקבלה. ברור הוא שאנחנו איננו דוחים קבלת החלטות בענין המסקנות.

מכיון שיש בקשה מצד סיעה שרוצה להתייעץ. הרי שאנחנו נפסיק בזה, וביום ב' הקרוב נתכנס שוב לישיבה.

ח. קורפן: אנחנו מבקשים להדמין לסיעה שלנו את שר האוצר ואת הפקידות הבכירה.

היו"ר י. קרגמן: זה ענין שלך. אני מודיע לכם כי ביום ב', בשעה 10 בבקר, יהיו הצבעות על הצעות החברים לגבי המסקנות.

חודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11.30.